

موضوع	بخشنامه شماره م/۱۵۴۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۱۹؛ حداقل الزامات تحت عنوان "مجموعه رهنمودهایی برای مدیریت مؤثر ریسک اعتباری"
شماره: م/۱۵۴۸ تاریخ : ۱۳۸۶/۰۴/۱۹ «بسمه تعالی»	جهت اطلاع کلیه مدیران عامل محترم بانکهای دولتی غیر دولتی شرکت دولتی پست بانک و موسسه اعتباری توسعه ارسال گردید با احترام همان گونه که استحضار دارند یکی از چالشهای فرا روی بانکها و موسسات اعتباری شناسایی انواع مخاطرات و کنترل بهینه آنها است به گونه ای که همواره این اطمینان حاصل شود این موسسات با کارآمدی هر چه بیشتر به جریان سیال گردش وجوه و اعتبارات در بخشهای مختلف اقتصادی یاری رسانده نقشی متناسب با جایگاه خود در اقتصاد ایفا می نمایند. در این میان ریسک اعتباری از جایگاه خاصی برخوردار است که پایش و نظارت ویژه ای را ایجاب میکند. اگر چه ماهیت فعالیتهای بانکی و ترکیب خدمات ارائه شده از سوی بانکها و موسسات اعتباری به گونه ای است که از تسهیلات اعطایی به عنوان اصلی ترین منشاء ایجاد ریسک اعتباری یاد میشود لیکن مدیریت مؤثر این ریسک مستلزم توجه به دیگر زمینه های بروز آن یعنی تعهدات سرمایه گذاریها معاملات و ... نیز میباشد از این رو و به منظور حفظ اثر بخشی کارایی و جامعیت نظام مدیریت ریسک اعتباری لازم است به ابعاد و جوانب مختلف این ریسک توجه کافی مبذول داشته تدابیر لازم برای مدیریت هر یک از اجزا و نیز کلیت آن اندیشیده شود. نظر به اهمیت و لزوم برخورداری بانکها و موسسات اعتباری کشور از نظام مناسبی برای مدیریت اثر بخش ریسک اعتباری به پیوست مجموعه رهنمودهایی برای مدیریت مؤثر ریسک اعتباری جهت اجرا و فراهم سازی بستر لازم برای مدیریت مؤثر این ریسک ابلاغ می گردد. در این خصوص لازم است بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی با طراحی سازمان مناسب و تمهید ساز و کارهای اجرایی لازم زمینه اجرای مؤثر این بخشنامه را فراهم آورده بر حسن اجرای آن نظارت دقیق و مستمر نمایند خاطر نشان می سازد مجموعه پیوست چارچوبی کلی برای مدیریت ریسک اعتباری تلقی میشود و از این رو لازم است بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به توسعه و تعمیق موضوعات این مجموعه در واحدهای مربوط اهتمام ورزند. با عنایت به مراتب فوق خواهشمند است دستور فرمایند مجموعه پیوست - پس از اتخاذ تدابیر لازم در سطوح هیات مدیره و مدیریت ارشد - به تمامی واحدهای ذی ربط آن بانک ر موسسه ابلاغ شده بر حسن اجرای آن نظارت شود. ص اداره مطالعات و مقررات بانکی صدیقه رهبر شمس کار
۳-۳۸۳۱	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری مجموعه رهنمودهایی برای مدیریت مؤثر ریسک اعتباری
فهرست	۱- اهداف
۲- تعاریف	چارچوب مدیریت ریسک اعتباری
۳-۱- نظارت هیات مدیره و مدیریت ارشد	۳-۲- ساختار سازمانی
-- نظام ها و رویه ها	. ارایه خدمات اعتباری
تعیین حدود	شیوه اداره امور اعتباری
اندازه گیری ریسک اعتباری	کنترل و پایش ریسک اعتباری
شاخص های اصلی تبیین کیفیت اعتباری طرف های مقابل	

بررسی ریسک
تفویض اختیارات

مدیریت تسهیلات غیر جاری

پیوست شماره ۱ جایگاه کمیته عالی مدیریت ریسک

پیوست شماره ۲ اعتبار سنجی از طریق رتبه بندی

اعتبار سنجی از طریق رتبه بندی داخلی

۱-۱ پیش شرط های اولیه برای طراحی یک سیستم رتبه بندی کارآمد

۱-۲ طراحی عملیاتی سیستم رتبه بندی داخلی

آستانه برای رتبه بندی منابع در معرض ریسک اعتباری

تعیین واحد مسئول رتبه بندی

بازنگری کار کرد سیستم رتبه بندی

۱- شیوه تعیین رتبه

۴-۱ پایش رتبه ها و بازنگری آنها اعتبار سنجی از طریق موسسات رتبه بندی مستقل

بسمه تعالی

مجموعه رهنمودهایی برای مدیریت مؤثر ریسک اعتباری

۱- اهداف

در اجرای مؤثر بند الف از ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور و نیز بندهای ۲ و ۶ ماده ۲ قانون عملیات بانکی بدون ربا بهره) مصوب شهریور ماه ۱۳۶۲ و به منظور کمک به حفظ ثبات مالی شبکه بانکی کشور و تسهیل گردش مؤثر و کارآمد وجوه و اعتبارات به ترتیبی که بازگشت منابع و تحصیل منافع حاصل از خدمات اعتباری ارایه شده به حداکثر مطلوب افزایش یابد - مجموعه رهنمودهایی برای مدیریت مؤثر ریسک اعتباری که از این پس رهنمود" نامیده میشود تدوین می گردد.

۲- تعاریف

گستره شمول تعاریف ذیل محدود به این رهنمود میباشد

۱-۲- موسسه اعتباری بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی است که تحت عناوین

مذکور از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجوز دریافت نموده

تحت نظارت این بانک قرار دارد.

۲-۲- مدیریت ارشد اعضای هیات عامل ر مدیر عامل و آن گروه از کارکنان ارشد موسسه اعتباری است که مستقیماً زیر

نظر هر یک از اعضای هیات

عامل مدیر عامل قرار داشته مسئولیت اجرای استراتژی ها و

سیاست های مصوب هیات مدیره یا هیات عامل را حسب مورد بر عهده

دارند.

۳-۲- خدمات اعتباری در این چارچوب آن گروه از خدمات بانکی است که به موجب آنها موسسه اعتباری بخشی از منابع در

اختیار خود را برای تامین نیازهای مالی طرف مقابل تخصیص داده یا برای خود تعهد ایجاد می نماید.

۴-۲- طرف مقابل : شخص ر اشخاصی اعم از حقیقی و حقوقی که به موجب استفاده از خدمات اعتباری به طور مستقیم یا

غیر مستقیم به موسسه اعتباری متعهد می شود میشوند.

موارد ذیل از جمله مصادیق طرف مقابل محسوب میشوند

۱ دریافت کنندگان خدمات اعتباری تعهد مستقیم)

شخص اشخاصی که بخشی یا تمامی تعهدات دریافت کنندگان خدمات اعتباری را تعهد یا تضمین میکند میکنند. (تعهد غیر

مستقیم) سایر موارد مانند مدیر شرکت مدنی و همچنین مدیون اصلی در استاد خرید دین

۵-۲- قصور عدم ایفای به موقع تمام یا قسمتی از تعهدات ناشی از دریافت خدمات اعتباری توسط طرف مقابل به دلایلی

همچون عدم تمایل عدم توانایی مالی وجود موانع در انجام تسویه و ...)

۶-۲- ریسک اعتباری احتمال بروز زیان ناشی از قصور

۷-۲- منابع در معرض ریسک اعتباری شامل آن بخش از اقلام بالای خط و زیر خط ترازنامه است که در معرض ریسک

اعتباری قرار دارند. موارد زیر از جمله مصادیق این منابع محسوب میشوند

مطالبات از اشخاص

مطالبات از موسسات اعتباری شامل سپرده ها و تسهیلات

تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی و یا از محل منابع خارجی اعم از کوتاه مدت و بلند مدت)

خرید دین و اسناد تنزیل شده مدت دار

اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادار منتشره توسط شرکتها

اوراق بهادار خارجی از جمله اوراق قرضه سهام مشارکتهای خارجی و ...)

اعتبارات اسنادی تایید شده توسط موسسه اعتباری

حساب بدهکاران موقت

بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی ضمانت نامه ها و حساب کارت های اعتباری پرداخت شده؛

تعهدات ناشی از قبولی بروات اسنادی مدت دار

تعهدات موسسه اعتباری بابت صدور ضمانت نامه ها و کارت های اعتباری ظهرنویسی اسناد تعهدآور گشایش اعتبارات

اسنادی ربالی و ارزی و تضمین اوراق مشارکت

تبصره برای محاسبه منابع در معرض ریسک اعتباری انجام اقدامات ذیل الزامی است

کسر وثایق مذکور در بند الف ماده ۲ آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها از تعهدات موضوع بخشنامه شماره مب ۵۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۳)

کسر سود سالهای آینده وجوه دریافتی مضاربه و حساب مشترک مشارکت مدنی از مبلغ تسهیلات مذکور کسر هرگونه پیش دریافت نقدی بابت تعهدات

لازم است هزینه های پیگیری وصول تسهیلات غیر جاری در محاسبه ریسک اعتباری منظور شود.

۸-۲- سید اعتباری کل منابع در معرض ریسک اعتباری بر اساس معیارها و ویژگی های تعریف شده از سوی موسسه اعتباری در مجموعه هایی

تحت عنوان سید گروه بندی میگردد مجموعه تمامی این سیدها که شامل سید اعتباری تسهیلات سید اعتباری تعهدات"، "سید اعتباری سرمایه گذارها سید اعتباری معاملات و می باشد. مجموعه ای تحت عنوان سید اعتباری "کل" را تشکیل می دهد.

۹-۲- مدیریت ریسک اعتباری عبارت است از فرایند شناسایی ارزیابی تجزیه و تحلیل و واکنش مناسب نسبت به ریسک اعتباری و نیز نظارت مستمر بر آنها با توجه به شرایط متغیر محیطی اقتصادی اجتماعی، سیاسی تکنولوژیک و).

۱۰-۲- اعتبار سنجی فرآیندی است که به کمک آن میزان توانایی اشخاص برای ایفای تعهداتشان تعیین میشود.

رتبه بندی اشخاص حقوقی یکی از مصادیق اعتبار سنجی محسوب می گردد.

۱۱-۲- رتبه بندی اعتباری فرآیندی است که با استفاده از اطلاعات کمی و کیفی و بر اساس یک متدولوژی تعریف شده توانایی اشخاص حقوقی را برای ایفای به موقع تعهداتشان در قالب نمادهایی مثلاً اعداد و یا حروف مشخص می نماید.

۱۲-۲- سیستم رتبه بندی اعتباری مجموعه ای از روشها، فرایندها، کنترل ها و گردآوری داده ها و سیستمهای فن آوری اطلاعات است که به کمک آن ریسک اعتباری ارزیابی میشود.

۱۳-۲- تسهیلات غیر جاری تسهیلات مربوط به طبقات سررسید گذشته معوق و مشکوک الوصول (موضوع ماده ۲ بخشنامه شماره ۲۸۲۳ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۵ دستورالعمل طبقه بندی داراییهای موسسات اعتباری، مصوبات یک هزار و هفتاد و چهارمین و یک هزار و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۸ شورای پول و اعتبار

چارچوب مدیریت ریسک اعتباری

چارچوب ذیل برای مدیریت ریسک اعتباری توصیه میشود ۱- نظارت هیات مدیره و مدیریت ارشد

۲-۳- ساختار سازمانی :

۳۳ نظام ها و رویه ها برای شناسایی پذیرش اندازه گیری نظارت و کنترل

ریسک اعتباری

۱-۳- نظارت هیات مدیره و مدیریت ارشد

۱-۱-۳- هیات مدیره موظف است در چارچوب استراتژی کلی موسسه اعتباری

راهبردها و سیاستهای مهم ریسک اعتباری و نیز شیوه مدیریت آن را تصویب نماید زمانی که استراتژی کلی موسسه اعتباری - با هدف به هنگام نمودن - مورد تجدید نظر قرار میگیرد لازم است راهبردها و سیاست های ریسک اعتباری نیز به تبع آن مورد بازنگری قرار گیرند. مسئولیتهای هیات مدیره و مدیریت ارشد در رابطه با مدیریت ریسک اعتباری شامل موارد زیر است

۱-۱۱-۳- تعیین میزان تحمل ریسک اعتباری از سوی موسسه

۱-۱۳-۲- حصول اطمینان از اینکه مقدار منابع در معرض ریسک

اعتباری در سطحی قابل قبول و متناسب با سرمایه پایه موضوع یک هزار و سیزدهمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۷ شورای پول و اعتبار و بخشنامه شماره مب ۱۹۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۶ بانک مرکزی ج.ا.ا. موسسه اعتباری است؛

۱۳-۳۱ حصول اطمینان از اینکه مدیریت ارشد و نیز تمامی

افراد که مسئول مدیریت ریسک اعتباری هستند از تجربه و دانش کافی برای انجام وظایف محوله برخوردارند؛

۱-۱۴-۱- حصول اطمینان از اینکه موسسه اعتباری اصول مناسبی را به کار میگیرد تا شناسایی اندازه گیری نظارت و کنترل ریسک اعتباری را تسهیل نماید؛

۱-۱۳-۵- حصول اطمینان از اینکه برای مدیریت ریسک اعتباری برنامه ها و رویه های مناسبی وجود دارد

۱-۱۳-۲- مهمترین هدف استراتژی اعتباری موسسه تعیین میزان ریسک پذیری آن میباشد پس از این مرحله موسسه اعتباری می بایست برنامه ای را تدوین نماید که بر اساس آن ضمن حفظ ریسک اعتباری ناشی از منابع در معرض ریسک در چارچوب از پیش تعیین شده بازگشت منابع و تحصیل منافع حاصل از خدمات اعتباری ارایه شده بهینه شود. از این رو استراتژی ریسک اعتباری موسسه میبایست موارد زیر را در بر گیرد

۱-۱۳-۲-۱- برنامه موسسه اعتباری در زمینه ی ارایه خدمات اعتباری بر اساس نوع طرف های مقابل و خدمات مختلف بخشهای اقتصادی، مکان جغرافیایی نوع پول و سررسید آنها

۱-۱۳-۲۲- بازار هدف در هر یک از زیر بخشهای صنعت طرف های مقابل تعیین سطح مطلوب برای تمرکز یا تنوع آنها

۳۱۲۳ استراتژی قیمت گذاری شیوه تعیین نرخ سود خدمات اعتباری در چارچوب سیاستهای مصوب مراجع ذی ربط و با منظور نمودن عواملی مانند هزینه های تمام شده (شامل هزینه های سرمایه ای و ریسک ، رقابت و)

۱-۱۳-۳- موسسه اعتباری میبایست هنگام تدوین استراتژی ریسک اعتباری ویژگی های بازار هدف خود را مدنظر قرار دهد. لازم است رویه های اعتباری به گونه ای طراحی شوند که موسسه اعتباری با دریافت

اطلاعات کافی از طرف مقابل و آگاهی از وضعیت اعتباری صلاحیت و سوابق کاری به شناخت کاملی از وی دست یابد.

۱-۱۴-۳- استراتژی ریسک اعتباری میبایست از پویایی لازم برخوردار بوده تبعات و اثرات چرخه های اقتصادی را بر ترکیب و کیفیت سید اعتباری کل مدنظر قرار دهد و در صورت لزوم به طور دوره ای مورد بازبینی و اصلاح قرار گیرد.

۳۱۵ لازم است مدیریت ارشد کمیته عالی مدیریت ریسک به عنوان بخشی از چارچوب کلی مدیریت ریسک اعتباری

سیاستهای اعتباری و رویه های اداره امور آنها را ایجاد نموده و گسترش دهد و نیز به تصویب هیات مدیره برساند جایگاه کمیته عالی مدیریت ریسک به شرح پیوست شماره ۱ می باشد این سیاستها و رویه ها می بایست به گونه ای تدوین شوند که در مورد انواع منابع در معرض ریسک اعتباری به کارکنان رهنمود کافی ارائه نمایند و حداقل موارد ذیل را در بر گیرند ۳۱۵۱ فرایند رسمی و مشروح اعتبار سنجی

۱-۳-۵-۲- اختیار تصویب منابع در معرض ریسک اعتباری در سطوح مختلف سلسله مراتب موسسه اعتباری به طوری که موارد خارج از حدود مقرر هر سطح جهت تصمیم گیری به سطح ذی ربط آن ارجاع داده شود؛

۱-۳-۵-۳- شناسایی اندازه گیری نظارت و کنترل ریسک اعتباری ۱۵۴ معیارهای پذیرش ریسک اعتباری

۱-۵-۳-۱-۰-۳- ارایه خدمات اعتباری و تسویه آنها و نیز مدیریت و مستندسازی رویه های مذکور

۱-۵-۳-۱-۰-۶- وظایف و مسئولیتهای کارکنان و واحدهای مرتبط با منابع در معرض ریسک اعتباری و نحوه مدیریت آنها؛

۱-۳-۵-۷- رهنمودهای لازم برای مدیریت تسهیلات غیر جاری

۱-۳-۱-۶- حفظ اثر بخشی سیاستهای مذکور مستلزم برخورداری آنها از شفافیت لازم و ابلاغ آنها به تمامی سطوح کارکنان است. علاوه بر این هر گونه انحراف استثنای قابل ملاحظه از این سیاست ها باید به اطلاع مدیریت ارشد هیات مدیره رسانیده شود و اقدامات اصلاحی لازم برای تطبیق با حدود مقرر انجام شود حصول اطمینان از اجرای مؤثر این سیاستها بر عهده مدیریت ارشد است.

۲-۳- ساختار سازمانی

۲-۳-۱- به منظور کنترل و پایش این موضوع که منابع در معرض ریسک اعتباری در چارچوب معیارها و حدود مصوب هیأت مدیره قرار دارد و نیز برای تسهیل نظارت مؤثر بر مدیریت ریسک اعتباری و حسن اجرای آن در فرایندهای کنترلی ذیربط لازم است هیأت مدیره واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری را متناسب با اندازه پیچیدگی و تنوع فعالیتهای موسسه اعتباری ایجاد نماید.

۳۲۲ به منظور بررسی موارد مرتبط با مدیریت ریسک اعتباری کمیته عالی مدیریت ریسک موضوع پیوست شماره ۲ بخشنامه شماره مب ۱۱۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۳/۳۱ بانک مرکزی رهنمودهایی برای نظام مؤثر کنترل داخلی در موسسات اعتباری میتواند کمیته ای تحت عنوان کمیته فرعی ریسک اعتباری ایجاد نماید.

۳-۲-۲-۱- توصیه میشود افراد زیر در کمیته فرعی ریسک اعتباری عضویت داشته باشند پیوست شماره (۱)

رئیس واحد مدیریت ریسک اعتباری ؛

رئیس واحد اعتبارات

رئیس واحد سرمایه گذاری

رئیس واحد مرتبط با مدیریت نقدینگی (خزانه) موسسه اعتباری

۳۲۲۲ کمیته ریسک اعتباری در راستای پاسخگویی به کمیته عالی مدیریت ریسک وظایف زیر را بر عهده دارد

نظارت بر ریسک اعتباری در تمامی سطوح موسسه اعتباری و حصول اطمینان از رعایت حدود مصوب هیات مدیره

ارایه پیشنهاد خط مشیهای شفاف به کمیته عالی مدیریت ریسک در مورد معیارهای لازم برای ارایه طرح های اعتباری

قراردادهای مالی و استانداردهای اعتبار سنجی جهت تصویب در هیات مدیره

ارایه پیشنهاد به کمیته عالی مدیریت ریسک در خصوص تفویض اختیارات لازم در موارد زیر

تعیین حدود اختیارات سطوح مختلف جهت تصویب منابع در معرض ریسک اعتباری

تعیین حدود احتیاطی مربوط به منابع حائز اهمیت در معرض ریسک اعتباری

تعیین معیارهای لازم برای وثایق دریافتی بابت ارایه خدمات اعتباری نحوه مدیریت سید اعتباری کل ساز و کار بررسی تسهیلات و تعهدات تمرکز ریسک اعتباری نظارت و ارزیابی ریسک اعتباری ذخیره گیری رعایت ضوابط نظارتی قانونی و غیره

۳۲۳ به منظور حفظ انضباط اعتباری و تفکیک وظایف اجرایی از نظارتی لازم است واحد مستقلی بر عملکرد واحد اعتبارات نظارت نماید. وظایف عمده واحد نظارتی یاد شده عبارت است از:

تدوین خط مشی های اعتباری

تعیین حدود اعتباری

پایش مقدار منابع در معرض ریسک اعتباری و مواردی که بر اساس مصوبات هیأت مدیره یا خط مشی های سازمانی استثنای حدود مقرر شده توسط هیأت مدیره نادیده گرفته می شود؛

بازبینی مستندات و نظارت بر آنها

سطح سازمانی چنین واحدی با توجه به اندازه و وسعت فعالیت تجاری موسسه اعتباری تعیین می شود.

۳-۲۴- به منظور مدیریت مؤثر ریسک اعتباری لازم است موسسه اعتباری در

ریسک واحدی را تحت عنوان واحد مدیریت ریسک اعتباری پیوست شماره (۱) ایجاد نماید. عمده وظایف واحد مذکور به شرح ذیل می باشد

پیگیری اجرای سیاستها و حدود احتیاطی مقرر از سوی هیات مدیره در زمینه ریسک اعتباری و حصول اطمینان از رعایت چارچوبهای تعیین شده

ایجاد نظامها و رویه های مرتبط با شناسایی ریسک نظام اطلاعات مدیریت پایش کیفیت سید اعتباری کل و ایجاد نظامی برای ارایه هشدارهای اولیه و نیز اصلاح به موقع نارسایی ها به محض شناسایی آنها

انجام مطالعات جامع محیطی و ارزیابیهای کافی به منظور

آزمون سطح برگشت پذیری منابع در معرض ریسک سید

اعتباری کل

-- نظامها و رویه ها برای شناسایی پذیرش اندازه گیری نظارت و کنترل ریسک

اعتباری)

ارایه خدمات اعتباری

۳-۳-۱- ارایه خدمات اعتباری تعیین و افزایش حدود اعتباری می بایست

بر اساس ضوابط و معیارهایی باشند که به وضوح تبیین شده اند.

۳-۳-۲- لازم است ارایه خدمات اعتباری در چارچوب استراتژی اعتباری موسسه و در بازارهای هدف تعیین شده انجام شود.

۳۳۳ لازم است موسسه پیش از ارایه هر گونه خدمات اعتباری وضعیت ریسک طرف مقابل و نیز ریسک خدماتی را که قصد

ارایه آنها را دارد مورد ارزیابی قرار دهد این ارزیابی میبایست حداقل موارد ذیل را در برگیرد

وضعیت کلان اقتصادی و صنعت دریافت کننده خدمات اعتباری هدف از دریافت خدمات اعتباری و حصول اطمینان از توان

طرف مقابل برای اجرای شرایط قرارداد از جمله بازپرداخت به موقع اقساط

بررسی سوابق طرفهای مقابل به ویژه در زمینه میزان پای بندی آنها به شرایط قراردادهای پیشین

بررسی شرایط قرارداد

کفایت وثایق دریافتی و قابلیت به اجرا گذاشتن آنها؛

دریافت تاییدیه از سطوح ذی ربط در موسسه اعتباری

تبصره - به منظور افزایش دقت اعتبار سنجی در مواردی که طرف مقابل مالک مجموعه ای از شرکتها است موسسه

اعتباری باید ضمن شناسایی شرکتهای ذینفع ارزیابی اعتباری را بر مبنای گروهی تلفیقی انجام دهد.

۳۳۴ در تعیین شرایط کلی ارایه خدمات اعتباری از جمله شرایط اعطا و بازپرداخت و لازم است وضعیت جریان نقدی

زمان بندی آن شرایط مالی متقاضی و هدف از درخواست خدمات اعتباری مورد ارزیابی قرار گیرد در فرآیند ارایه خدمات

اعتباری ضروری است به هزینه های ناشی از ریسک در برابر منافع حاصل از آن توجه شده تمامی هزینه های ضمنی ارایه آن

خدمات در محاسبات منظور شود.

۳۳۵ موسسه اعتباری باید اطمینان حاصل نماید که خدمات اعتباری ارایه شده به طرف مقابل عینا برای همان هدف اعلام

شده در قرارداد مورد استفاده قرار میگیرد در صورت نقض مفاد قرارداد در این زمینه ضروری است به محض اطلاع از

وقوع تخلف - علاوه بر انجام اقدامات لازم - اعتبار سنجی طرف مقابل نیز مورد تجدید نظر قرار گیرد.

۳-۳-۶- در مورد آن گروه از خدمات اعتباری که به صورت سندیکایی و کنسرسیومی ارایه میشوند اگرچه تجزیه و تحلیل و

ارزیابی وضعیت اعتباری طرف مقابل عمدتا بر عهده موسسه اعتباری عامل می باشد لیکن ضروری است دیگر موسسات

اعتباری شرکت کننده در سندیکا یا کنسرسیوم - به طور مستقل - از مناسب بودن اعتبار سنجی بانک عامل اطمینان حاصل

کنند.

۳-۳-۷- با تاکید بر اهمیت نقش وثیقه لازم است حسن شهرت و اعتبار طرف مقابل در بازار و توانایی وی در ایفای تعهدات

نیز مورد بررسی قرار گیرد.

۳-۳-۸- در مورد متقاضیان جدید دریافت خدمات اعتباری، علاوه بر موارد مذکور، لازم است اهلیت قانونی و درستکاری آنها

مورد ارزیابی قرار گیرد.

. تعیین حدود

موسسه اعتباری میتواند برای ارایه خدمات اعتباری به مشتریان ضمن رعایت حدود و ضوابط مقرر بانک مرکزی ج.ا.ا.

محدودیت های دیگری را نیز وضع نماید.

۳۳۹ برای ارایه خدمات اعتباری به یک گیرنده منفرد و یا گروهی از گیرندگان مرتبط موسسه اعتباری می تواند حدودی را

با توجه به موارد ذیل تعیین نماید

میزان تحمل ریسک اعتباری موسسه؛

شرایط اقتصادی

توان بازپرداخت طرف مقابل

نیاز واقعی طرف مقابل

۳-۳-۱۰- به منظور پیشگیری از ریسک تمرکز موسسه اعتباری می تواند حدودی را برای مناطق جغرافیایی بخشهای

اقتصادی، صنایع خاص و هم چنین فعالیتهای و خدمات بانکی خود تعیین نماید.

۳-۳-۱۱- در صورتی که متقاضی بخواهد بیش از سقف اعتباری خود (سقف مصوب هیات مدیره موسسه اعتباری خدمات

اعتباری دریافت نماید و بدین منظور مایل به استفاده از توان اعتباری شرکتهای مرتبط باشد لازم است موسسه اعتباری

توافقاتی به عمل آمده بین اشخاص فوق الذکر را مورد بررسی قرار دهد و در صورت لزوم - در خصوص مبالغ قابل توجه و

یا درخواستهای مکرر - حدود خاصی را تعیین نماید.

۳-۳-۱۲- لازم است حدود اعتباری حداقل سالی یک بار مورد بازنگری قرار گیرند. در صورت نامطلوب شدن وضعیت اعتباری

طرف مقابل حدود وضع شده در رابطه با وی میبایست در فواصل زمانی کوتاه تری مورد بازنگری و تجدید نظر قرار گیرد

افزایش حد اعتباری اشخاص مستلزم وجود مدارک مثبته است.

ه شیوه اداره امور اعتباری

۳-۳-۱۳- مدیریت مستمر سید اعتباری کل بخش مهمی از فرآیند اعتباری محسوب می شود.

۳-۳-۱۳-۱- مستندسازی لازم است از کامل بودن مستندات مربوط به

فرایند خدمات اعتباری ارایه شده و انطباق آنها با شرایط مصوب اطمینان حاصل شود به منظور حصول اطمینان از اجرای

شرایط قرارداد و دریافت مطالبات ضروری است اسناد مهم در اختیار موسسه اعتباری مورد پیگیری قرار گیرند.

۳-۳-۱۳-۲- ارایه خدمات قبل از ارایه خدمات اعتباری لازم است انجام این مهم به تایید مدیریت ذی ربط رسانیده شود. ارایه

این خدمات می بایست تنها پس از تکمیل قراردادهای و دریافت وثایق لازم انجام شود.

۳۳-۱۳۳- پایش خدمات اعتباری ارایه شده پس از تصویب و صدور اجازه ارایه خدمات اعتباری لازم است موارد ذیل به طور

مستمر تحت پایش قرار گیرند
. رعایت شرایط قرارداد از سوی طرف مقابل
شناسایی سریع و به موقع بی نظمی در اجرای مفاد قرارداد
ارزشگذاری ادواری وثایق و حصول اطمینان از ایفای به موقع تعهدات توسط طرف مقابل
۴-۱۳-۳- ایفای تعهدات از سوی طرف مقابل خود اعلام نماید. کارکنان ذی ربط می بایست هر یک از موارد خاص از جمله عدم ایفای تعهدات یا تاخیر در انجام آنها توسط طرف های مقابل را - به موقع - به اطلاع مدیریت برسانند سوابق مربوط باید به شیوه مناسبی ثبت و به هنگام شود.

۳-۳-۱۳۵- نگهداری سوابق اعتباری لازم است در موسسه اعتباری
دستور العمل و معیارهایی مدون برای نگهداری سوابق اعتباری وجود داشته باشد. سوابق اعتباری باید تمامی مکاتبات انجام شده با طرف مقابل اطلاعات لازم برای ارزیابی سلامت مالی از جمله عملکرد وی در ایفای تعهدات را در برگیرند. مستندات مربوط باید به گونه ای طبقه بندی و بایگانی شوند که حسابرسان داخلی و مستقل و نیز ناظران بانک مرکزی ج.ا.ا به سهولت امکان دسترسی به آنها را داشته باشند.

۳۳۱۳۶ وثایق و تضمین ها لازم است موسسه اعتباری اطمینان حاصل کند که تمامی اسناد مربوط به وثایق و تضمین ها در صندوق مقاوم در برابر آتش و سایر حوادث غیر مترقبه تحت کنترلهای ویژه قرار دارند به منظور ردیابی هر گونه نقل و انتقال لازم است استاد مذکور ثبت شوند. علاوه بر این جهت بررسی و پیگیری بیمه های پوشش وثایق و تسهیلات میبایست تدابیر مقتضی اتخاذ گردد انجام بازرسی فیزیکی منظم استاد از جمله اقدامات ضروری دیگر در این زمینه است.

اندازه گیری ریسک اعتباری
۳-۳-۱۴- اندازه گیری ریسک اعتباری با استفاده از فنون مختلف کمی و کیفی از اهمیت بسزایی در فرآیند مدیریت این ریسک برخوردار است.
از این رو لازم است روشی برای اعتبار سنجی طرف مقابل و انواع خدمات اعتباری تعیین شود. روش پیشنهادی که میتواند مبنای ایجاد یک سیستم رتبه بندی داخلی باشد به شرح پیوست شماره (۲) ارایه می شود.

کنترل و پایش ریسک اعتباری
۳۳ ۱۵ پایش پیوسته و مستمر سید اعتباری کل و همچنین یکایک اجزای آن ضروری است به منظور انجام اقدامات اصلاحی به موقع - در صورت تنزل رتبه اعتباری طرفهای مقابل و ابزارهای اعتباری - لازم است موسسه اعتباری برای پایش مؤثر و روزانه کیفیت سید اعتباری کل از سیستم مناسبی با قابلیت های زیر برخوردار باشد
تطبیق خدمات اعتباری ارایه شده با شرایط قرارداد
بررسی کفایت ذخیره گیری

حصول اطمینان از رعایت حدود نظارتی مقرر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
حصول اطمینان از رعایت حدود مقرر هیات مدیره در رابطه با وضعیت کلی ریسک اعتباری
۳-۳-۱۶- سیاست های اعتباری موسسه باید دستور العمل های شفاف برای پایش ریسک اعتباری را در برگیرد.
این دستورالعمل ها میبایست حداقل موارد زیر را مشخص نماید
وظایف و مسئولیتهای کارکنان شاغل در زمینه پایش ریسک اعتباری

رویه ارزیابی و فنون تجزیه و تحلیل سید اعتباری کل و هر یک از اجزای آن
تعداد دفعات انجام پایش

بررسی ادواری قراردادهای اعتباری و وثایق مربوط
تعداد دفعات نظارت حضوری بر طرح ها پروژه ها
نحوه شناسایی تنزل کیفیت اعتباری طرف های مقابل
نحوه شناسایی تنزل کیفی ابزارهای اعتباری

۳-۳-۱۷- سیستم مؤثر و کارآمد پایش ریسک اعتباری به مدیریت ارشد این امکان را میدهد که وضعیت ریسک سید اعتباری کل و روند آن را زیر نظر قرار دهد به طوری که پیش از رویارویی با موانع جدی با ارزیابی خط مشی راهبرد اعتباری موسسه پیشنهادات لازم را به هیات مدیره ارایه نماید.

ه شاخص های اصلی تبیین کیفیت اعتباری طرف های مقابل
۳-۳-۱۸- شاخصهای مهم تعیین کننده کیفیت اعتباری طرف های مقابل عبارتند از:
وضعیت مالی و شرایط کاری

مهمترین معیار برای تعیین توان بازپرداخت طرف های مقابل موسسه اعتباری سلامت مالی است. در این زمینه لازم است. اهلیت قانونی حسن شهرت و توان مالی آنها مورد بررسی قرار گیرد. شاخصهای مهم مالی از جمله سودآوری حقوق صاحبان سهام اهرم مالی و نقدینگی و روند آنها از مواردی است که می بایست مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد در این تجزیه و تحلیل لازم است ریسک فعالیت و یا بخش اقتصادی ذی ربط موقعیت طرف مقابل در آن بخش و عوامل بیرونی نظیر

شرایط اقتصادی سیاست ها و مصوبات مراجع ذی صلاح منظور شود. در مورد آن گروه از شرکتها که وضعیت مالی آنها وابستگی شدیدی به مدیران و سهامداران عمده دارد مشابه آن چه که معمولاً در خصوص موسسات کوچک و متوسط مشاهده میشود علاوه بر تجزیه و تحلیل شرکت میبایست صلاحیت و توانمندی مدیران و سهامداران عمده نیز مورد بررسی ویژه قرار گیرد. بررسی عملکرد طرف مقابل

موسسه اعتباری با بررسی عملکرد طرفهای مقابل از طریق پایش مستمر وضعیت حسابهای آنها سابقه بازپرداخت و نیز بررسی خدمات اعتباری ارائه شده به آنها - خارج از حدود مقرر - می تواند ارزیابی واقع بینانه تری از وضعیت اعتباری به دست آورد. تمدید قراردادهای خدمات اعتباری با طرف های مقابل عمده مستلزم مرور مجدد پیشینه اعتباری آنها و حصول اطمینان از مناسب بودن وضعیت مالی و شرایط کاری آنها میباشد.

بررسی میزان پایبندی طرفهای مقابل به مقادیر قرارداد لازم است موسسه اعتباری میزان پایبندی طرف های مقابل به قرارداد و ایفای کلیه تعهدات مندرج در آن از جمله توانایی باز پرداخت اصل و سود تسهیلات پرداخت وجه التزام و ...) را ارزیابی نماید.

ارزش گذاری وثایق

از آن جا که ممکن است ارزش وثایق در طول زمان کاهش یابد به طوری که از کفایت لازم برای پوشش تمام یا بخشی از خدمات اعتباری ارائه شده برخوردار نباشد موسسه اعتباری باید به طور ادواری ارزش وثایق را مورد ارزیابی قرار دهد. تعداد دفعات ارزیابی با توجه به نوع وثیقه و به تشخیص موسسه اعتباری و در چارچوب مقررات بانک مرکزی تعیین میشود. در مواردی که وثایق دریافتی شامل موجودی انبار و یا دیگر اموال منقول است، برای حصول اطمینان از وجود کالا و حفظ ارزش آن لازم است بازرسی مناسب انجام شود چنانچه کالاهای موضوع وثیقه به دلایلی همچون استهلاک فسادپذیری آسیب پذیری و در معرض کاهش ارزش قرار داشته باشند ضروری است موسسه اعتباری اقدامات پیشگیرانه لازم را به عمل آورد.

۱۹-۳-۳- در صورتی که بخشی از سید اعتباری کل موسسه را اوراق بهادار تشکیل دهد لازم است تنزل کیفی سید اعتباری سرمایه گذاری ها مورد پایش مستمر قرار گیرد.

- بررسی ریسک

۳۳۲۰ موسسه اعتباری باید به منظور بازنگری فرایند ارائه خدمات اعتباری حصول اطمینان از دقت جایگاه اعتباری و کیفیت سید اعتباری کل ساز و کار مستقلی را برای ارزیابی مستمر فرآیند ریسک اعتباری ایجاد کند. تمامی خدمات اعتباری ارائه شده - به جز خدماتی که به صورت گروهی به عنوان مثال خدمات اعتباری ارائه شده به بخشهای اقتصادی و صناعی که بر یکدیگر اثر گذار هستند مدیریت می شوند می بایست در چارچوب مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورد بازنگری قرار گیرند نتیجه این بررسیها باید به طور مناسب مستند سازی شده به هیات مدیره و یا کمیته عالی مدیریت ریسک موضوع پیوست شماره ۲ بخشنامه شماره م ب ۱۱۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۳/۳۱ بانک مرکزی رهنمودهایی برای نظام مؤثر کنترل داخلی در موسسات اعتباری گزارش شود.

۲۱-۳-۳- موسسه اعتباری باید بازنگری اعتباری را بر اساس اطلاعات به هنگام شده مربوط به شاخصهای مالی یا حوزه فعالیت طرف مقابل انجام دهد بررسی وضعیت اعتباری شرکتها عضو یک گروه باید به طور یکپارچه انجام شود. بدین منظور لازم است این بررسی تمامی تراکنشهای انجام شده بین دریافت کنندگان خدمات اعتباری عضو گروه را در بر گیرد.

۲۲-۳-۳- در موارد ذیل که احتمال قصور طرف مقابل افزایش می یابد لازم است بازنگری های دوره ای به دفعات بیشتری انجام شود

در خصوص دریافت کنندگان جدید خدمات اعتباری که اطلاعات کافی در مورد آنها وجود ندارد.

زمانی که داراییهای غیر جاری دچار تنزل کیفی اعتباری می شوند.

۳۳ ۲۳ در مورد تسهیلات اعطایی بابت کالاهای مصرفی بادوام لازم است ساز و کار مناسبی برای مدیریت ریسک آنها ایجاد شود.

. تفویض اختیارات

۲۴-۳-۳- لازم است موسسه اعتباری حدود اختیارات و مسئولیت های واحد واحدها) و فرد (افراد) ذیربط در امور مربوط به اعطای مجوز تصویب خدمات اعتباری و تغییر در شرایط آنها را مشخص نماید. تفویض اختیارات میبایست متناسب با تجربه توانمندی و ویژگی های افراد انجام شود. سیاستهای موسسه اعتباری میباید ضمن تاکید بر رعایت حدود مقرر از سوی بانک مرکزی ج.ا. به طور شفاف فرایندی را که به موجب آن ارائه خدمات اعتباری به طرف مقابل فراتر از حدود مصوب از سوی هیات مدیره - ممکن می گردد تبیین نماید.

. مدیریت تسهیلات غیر جاری

۲۵-۳-۳- لازم است موسسه اعتباری در چارچوب مقررات بانک مرکزی ج.ا. سیستمی را ایجاد کند تا به کمک آن بتواند تسهیلات غیر جاری را به موقع شناسایی کند به گونه ای که برای انجام اقدامات اصلاحی از گزینه های بیشتری برخوردار باشد.

۲۶-۳-۳- خط مشیهای ریسک اعتباری موسسه میبایست به طور شفاف نحوه مدیریت تسهیلات غیر جاری را مشخص نماید. به منظور مدیریت موثر تسهیلات مذکور لازم است اعطای تسهیلات و پیگیری وصول مطالبات توسط دو واحد مجزا انجام شود.

۲۷-۳-۳- فرایند مدیریت تسهیلات غیرجاری شامل موارد ذیل است

مذاکره و پیگیری

اقدامات موسسه اعتباری در رابطه با پیگیری مطالبات باید پیشگیرانه باشد و با حفظ تماس مستمر با طرف های مقابل به نحو مناسب ثبت شود.

تجدید نظر در پیگیری و وصول مطالبات

موسسه اعتباری میتواند با تجدید نظر در راهبرد پیگیری و وصول مطالبات خود و از طریق اصلاح شرایط قرارداد امکان بازپرداخت تسهیلات را افزایش دهد راهبردهای تجدید نظر در شرایط قرارداد که لازم است به تصویب مقامات ذی صلاح رسانیده شود می بایست ضمن حفظ منافع موسسه اعتباری موجب ترغیب طرفهای مقابل به قصور نشود. ارزیابی وثایق

به منظور بررسی کفایت وثایق دریافتی برای پوشش خدمات اعتباری لازم است موسسه اعتباری وثایق را در چارچوب مقررات بانک مرکزی ج.ا. ارزیابی و مستند نماید.

در مورد خدمات اعتباری ارایه شده لازم است کفایت وثایق دریافتی به طور مستمر مورد ارزیابی قرار گیرد.

بررسی وضعیت و گزارش دهی

لازم است تسهیلات غیر جاری به تعداد دفعات بیشتری تحت بررسی و پایش قرار گیرد و هرگونه تغییر و تحول در وضعیت تسهیلات مذکور به هنگام شود. اقدامات واحدهای ذی ربط برای مدیریت موثر این تسهیلات و نتایج حاصل از آنها باید، به اطلاع مدیریت ارشد رسانیده شود.

پیوست شماره ۲ اعتبار سنجی از طریق رتبه بندی

از آنجا که زبانهای موسسه اعتباری عمدتاً ناشی از قصور طرف های مقابل در ایفای تعهداتشان است اعتبار سنجی طرفهای مقابل از اهمیت به سزایی برخوردار می شود.

روشهای امتیازدهی رتبه بندی و از رایج ترین شیوه ها برای اعتبار سنجی

مشتریان محسوب میشوند. به منظور تصمیم گیری در مورد ارائه خدمات اعتباری به طرف های مقابل لازم است موسسه اعتباری به هر روش معتبر ممکن آنها را اعتبار سنجی نماید به عنوان مثال در مورد تسهیلات خرد موسسه اعتباری می تواند از مدلهای امتیازدهی که برای پردازش و نظارت بر کیفیت این نوع تسهیلات طراحی شده اند استفاده نماید.

در هر صورت کلیه فرایندهای اعتبار سنجی پس از تصویب مقامات ذی ربط

می بایست مستند سازی شده به اطلاع کارکنان واحدهای مربوط رسانیده شود.

البته بسترسازی برای انطباق با استانداردهای بین المللی از طریق تشویق موسسات اعتباری به ایجاد سیستم رتبه بندی داخلی از مهمترین رویکردهای بانک مرکزی محسوب می شود.

۱- اعتبار سنجی از طریق رتبه بندی داخلی

اعتبار سنجی طرفهای مقابل از طریق تعیین رتبه آنها اعم از اینکه توسط یک

شرکت رتبه بندی مستقل و یا توسط موسسه اعتباری انجام شود در موارد ذیل به موسسه

اعتباری یاری میرساند

چگونگی تخصیص منابع برای ارایه خدمات اعتباری

آگاهی از میزان منابع در معرض ریسک اعتباری

مدت و نرخ خدمات اعتباری

تعداد دفعات لازم و شدت پایش خدمات اعتباری ارایه شده

انجام تجزیه و تحلیل لازم برای تنزل یا ارتقای رتبه اعتباری و محاسبه دقیق تر ذخیره تسهیلات غیر جاری

تصمیم گیری در زمینه اختیارات سطوح مختلف مدیریت برای تصویب ارایه خدمات اعتباری مختلف

طراحی یک سیستم رتبه بندی داخلی - با ساختار مناسب - ابزار مهمی برای پایش و کنترل ریسک موجود در سبد اعتباری کل اجزای آن در سطح موسسه و همچنین در سطح هر یک از خطوط کاری محسوب می گردد.

بانک مرکزی ج.ا. برای رتبه بندی داخلی سیستم رتبه بندی خاصی را توصیه نمی کند و انتخاب نوع سیستم رتبه بندی اعتباری را به موسسه واگذار می نماید. موسسه اعتباری باید سیستمی متناسب با اندازه ماهیت و پیچیدگی فعالیتهای خود طراحی کند. این سیستم میبایست از انعطاف پذیری لازم برخوردار باشد تا بتواند ضمن انعکاس ریسکهای جاری و آتی موسسه اعتباری تنوع و پیچیدگی فعالیتهای نوین را نیز پوشش دهد.

۱-۱- پیش شرط های اولیه برای طراحی یک سیستم رتبه بندی کارآمد

۱-۱-۱- به منظور اعتبار سنجی دریافت کنندگان خدمات اعتباری با استفاده از سیستم رتبه بندی داخلی ضروری است موسسه اعتباری از توانمندی لازم برای کمی کردن ریسک - به شیوه ای سازگار قابل اتکا و معتبر برخوردار باشد.

۱-۱-۲- سیستم های برآورد ریسک و تعیین رتبه و فرایندهای مرتبط با آن می بایست ارزیابی منطقی از ریسک طرف مقابل و ویژگی های خدمات اعتباری اعطایی ارایه نمایند. علاوه بر این سیستم های مذکور بایستی بتوانند تمایز لازم را بین طبقات مختلف

ریسک قایل شوند و امکان انجام برآوردهای کمی سازگار و منطقی از ریسک را فراهم نمایند.

۱-۱-۳- سیستم های برآورد ریسک و تعیین رتبه و فرایندهای مرتبط با آن باید این قابلیت را داشته باشند که ریسک اعتباری گروه های مختلف خدمات اعتباری خرد و همگن را که در سبدهای مشخصی نگهداری می شوند - پس از رسیدن به حد نصاب مقرر هیات مدیره - با رعایت مشخصه های مذکور در بند فوق ارزیابی و کمی نمایند.

۱-۱-۴- هر سیستم کارای رتبه بندی اعتباری میبایست دریافت کنندگان خدمات اعتباری را از نظر ابعاد زیر ارزیابی کند

احتمال قصور آنها

عوامل تاثیرگذار بر برگشت پذیری منابع و منافع حاصل از خدمات اعتباری دریافتی مانند وثیقه نوع محصول و).

۱-۱-۵- برای کارکرد موثر یک سیستم رتبه بندی اعتباری لازم است موارد ذیل رعایت شوند

مفاهیم و معیارهای مرتبط با ریسک اعتباری از جمله مفهوم قصور به طور مستدل دقیق و قابل درک تعریف شوند به گونه ای که بتوانند بین طبقات مختلف رتبه تمایز لازم را ایجاد کنند؛

رتبه ها فرایندها و معیارهای موسسه برای تخصیص رتبه های طرفهای مقابل و خدمات اعتباری ارایه شده به طور مشخص و

دقیق تعریف شوند؛

احتمالات مختلف قصور طرفهای مقابل در ایفای تعهداتشان پیش بینی و تعیین شده تعداد طبقات رتبه بندی و نیز تعداد زیر گروه های هر طبقه مشخص و تعریف شود. علاوه بر این ارتباط منطقی و مناسبی بین احتمال قصور و طبقات و زیرگروه های مربوط وجود داشته باشد.

۲۴

لم

به منظور پیشگیری از ایجاد ابهام و برای تعیین دقیق رتبه ها تعریف طبقات رتبه بندی و زیرگروههای مربوط باید حتی الامکان جامع و فاقد هم پوشانی باشد؛

توضیحات مربوط به هر یک از طبقات رتبه ها در سیستم رتبه بندی و معیارهای مربوط به آن از جزئیات کافی برخوردار باشند تا افرادی که مسئولیت تخصیص رتبه ها را بر عهده دارند، بتوانند به طرفهای مقابل یا خدمات اعتباری دارای ریسک مشابه رتبه های یکسان تخصیص دهند.

به منظور پیشگیری از تمرکز دریافت کنندگان خدمات اعتباری در یک رتبه خاص سیستم رتبه بندی به گونه ای طراحی شود که حداقل هفت رتبه برای دریافت کنندگان خدمات اعتباری که مرتکب قصور نمیشوند و سه رتبه برای آنها که مرتکب قصور می شوند، منظور گردد.

رتبه طرف مقابل بر مبنای مجموعه ای از معیارهای مشخص و متمایز تعیین شود و سپس براساس آن احتمال قصور دریافت کننده خدمات اعتباری برآورد گردد.

برای تمایز بین سطوح ریسک در تعریف رتبه لازم است، درجه و شدت ریسک دریافت کنندگان خدمات اعتباری و نیز معیارهای به کار رفته منظور شود این گونه وجه تمایزها در هر طبقه از رتبه میتواند با استفاده از علائم مثبت و منفی و نیز حروف الفبا و یا اعداد، مشخص شود.

در صورتی که موسسه اعتباری از سیستم رتبه بندی کاملی استفاده میکند احتمال قصور برای زیرگروه ها به طور مجزا تعریف شود.

معیارهای رتبه بندی ضمن همخوانی با ضوابط ارائه خدمات اعتباری موسسه با خط مشی های آن برای مدیریت خدمات اعتباری غیر جاری هم خوانی داشته باشند.

برای تعیین رتبه حتی الامکان کلیه اطلاعات موجود مرتبط با طرف مقابل و خدمات اعتباری مربوط در رتبه بندی منظور شود. هر قدر اطلاعاتی که در اختیار موسسه اعتباری قرار می گیرد محدودتر باشد، رتبه میبایست محتاطانه تر تعیین شود.

رتبه ای که توسط یک موسسه رتبه بندی مستقل تعیین می شود، می تواند به عنوان یکی از عوامل اصلی برای تعیین رتبه در موسسه اعتباری مورد استفاده قرار گیرد با این وجود باید این اطمینان حاصل شود که سایر عوامل مرتبط نیز منظور شده است.

افق زمانی برای تخمین احتمال قصور یکساله است. لیکن به منظور افزایش دقت تخمین ها مناسب است برای تخصیص رتبه ها از افق های زمانی طولانی تری استفاده شود در ضمن ارزیابی توانایی طرفهای مقابل برا

